

Gedooagbesckikking noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen, De Westereen

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Dantumadiel besluit:

1. De tijdelijke huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen op het perceel Lange Reed 20, 20a en 20b in De Westereen onder voorwaarden te gedogen gedurende één jaar met bijgevoegde (concept-)gedooagbesckikking;
2. De raad met bijgevoegde collegebrief te informeren over het afgeven van de gedooagbesckikking;
3. Deze gedooagbesckikking op de gebruikelijke wijze te publiceren.

1. Aanleiding

Door de oorlog in Oekraïne is de afgelopen tijd een groot aantal vluchtelingen naar Nederland gekomen. Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Dantumadiel besluit, vanwege de aanhoudende oorlog in Oekraïne, om de gedooagconstructie van algemene strekking voor Oekraïense vluchtelingen vast te stellen.

2. Planologisch kader

Voor het perceel aan de Lange Reed 20, 20a en 20b te De Westereen, geldt het tijdelijk omgevingsplan Dantumadiel, onderdeel 'Bestemmingsplan De Westereen-Kom' en omgevingsvergunning 'Lange Reed 20'. De gronden waarop de opvanglocatie zal worden gesitueerd hebben de volgende functie 'recreatie' en er is een omgevingsvergunning verleend dat aldaar het gebruik van een dienstwoning is toegestaan.

Een tijdelijke opvangplek voor ontheemde Oekraïners is niet passend. Om medewerking te verlenen moet een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) worden verleend. Gelet op het vorenstaande is voor het toestaan van het gebruik van dit terrein als tijdelijke noodopvanglocatie, een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet vereist. Dit is voor nu niet direct mogelijk, omdat er voor een deel van de voorgenomen activiteiten geldt dat er onvoldoende tijd is om de planologische procedures te doorlopen. Gelet op de urgentie en ernst van de opvangproblematiek kunnen deze procedures niet worden afgewacht.

3. Beginselplicht tot handhaving

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is het bevoegd gezag bij de overtreding van wettelijke voorschriften in beginsel verplicht om handhavend op te treden. Als er bijzondere omstandigheden zijn kan een bestuursorgaan afzien van handhaving. In deze gedooagbesckissing wordt aangegeven waarom wordt afgezien van handhaving.

Onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving en kan de strijdigheid met wet- en regelgeving tijdelijk worden gedooagd. Gedogen is – samengevat – aanvaardbaar als:

1. het gedogen beperkt is in omvang en/of tijd;
2. het gedogen expliciet bij besckikking gebeurt;
3. duidelijke voorwaarden aan het gedogen worden gesteld;
4. regelmatig wordt gezien of de situatie zodanig is dat gedogen nog gerechtvaardigd is, en of aan de voorwaarden die aan het gedogen zijn gesteld wordt voldaan.

Gedogen moet verder beperkt blijven tot uitzonderingssituaties:

- a. overgangs- en overmachtssituaties (waaronder concreet zicht op legalisatie, bedrijfsverplaatsing, experimenteersituaties, wetswijzigingen, etc.);
- b. wanneer het door de wettelijke regeling beschermde belang uiteindelijk beter gediend is door gedogen, bijvoorbeeld een milieubelang dat in een specifieke situatie gediend is met het gedogen van een overtreding;
- c. zwaarwegende belangen nopen tot een gedooagsituatie;
- d. handhaving in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel).

4. Belangenafweging

De oorlog in Oekraïne heeft geleid tot een plotselinge instroom van Oekraïense vluchtelingen in Nederland. We zijn nu inmiddels enige tijd verder en er is nog geen zicht op verbetering van de situatie in Oekraïne. Het is nog onduidelijk en onzeker hoe lang deze situatie zich voordoet. Voor mensen die gevlucht zijn uit Oekraïne heeft de Europese Unie de Richtlijn Tijdelijke Bescherming geactiveerd. Hieruit volgt dat in de asielprocedure in Nederland de tijdelijk beschermde status wordt vastgelegd van mensen die uit Oekraïne zijn gevlucht. Zij mogen dan in Nederland verblijven voor de duur van de beschermingsmaatregel, voornamelijk tot 4 maart 2026.

Er is sprake van een zwaarwegend humanitair belang dat noopt tot een tijdelijke gedoogsituatie onder bepaalde voorwaarden. Dat belang weegt volgens het college in dit geval zwaarder dan het belang van handhaving van de mogelijk illegale situaties die de opvang van de Oekraïense vluchtelingen met zich meebrengt.

5. Besluit

Hierbij besluit het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel voor de tijdelijke noodopvang van Oekraïense vluchtelingen, onder voorwaarden een gedoogbeschikking af te geven.

Deze gedoogbeschikking ziet toe op de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de vorm van een noodopvang in strijd met de hiervoor omschreven wet- en regelgeving en meer in het bijzonder op (in ieder geval):

- a. Het in strijd met artikel 5.1 van de Omgevingswet om een omgevingsplanactiviteit te verrichten zonder omgevingsvergunning. Een omgevingsplanactiviteit is een activiteit die in strijd is met het omgevingsplan. Per 1 januari 2024 zijn alle bestemmingsplannen van rechtswege vervat in het omgevingsplan.

Hieraan stelt de het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel de volgende voorwaarden:

1. Richtlijn aantal personen: maximaal 1 persoon per 12 vierkante meter oppervlakte (vanuit Bbl);
2. Er wordt toegezien op het gebruik van sanitair, kookgelegenheid (elektrisch bij voorkeur) en brandveiligheid;
3. De ruimte moet geschikt zijn om 'goed' te wonen qua isolatie en ventilatie;
4. Noodopvang geldt alleen voor de specifieke groep vluchtelingen uit Oekraïne, waarbij wordt aangesloten bij de voorwaarden uit de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55/EG);

Daarbij worden tevens onderstaande aanvullende voorwaarden gesteld:

5. Deze gedoogbeschikking geldt, gerekend vanaf de datum van bekendmaking, zolang de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55 EG) van kracht is.
6. Indien er sprake is van gewijzigde omstandigheden, te weten een verbetering (of verergering) van de situatie van de oorlog in Oekraïne behoudt het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel te allen tijde zich het recht voor om dit gedoogbesluit te herzien.
7. Indien er sprake is van een uitzonderlijk geval, waarbij het gedogen van de opvang van Oekraïense vluchtelingen leidt tot onevenredige gevolgen in verhouding tot het te dienen doel, kan het college afwijken van bovengenoemde gedoogbeschikking door gemotiveerd een beroep te doen op deze hardheidsclausule.

Indien niet wordt voldaan aan de voorwaarden, kan de gemeente Dantumadiel handhavend optreden.

6. Bekendmaking

Aangezien een gedoogbeslissing geen besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is bekendmaking geen voorwaarde voor inwerkingtreding. Echter, in het kader van de rechtszekerheid en overige algemene beginselen van behoorlijk bestuur, wordt deze beslissing wel bekendgemaakt.

7. Rechtsmiddelen

Tegen een gedoogbeslissing of intrekking daarvan kan geen bezwaar worden gemaakt of beroep ingesteld. Een gedoogbeslissing is geen besluit als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Alleen tegen Awb-besluiten kan bezwaar worden gemaakt en beroep worden ingesteld.

8. Informatie

Voor vragen en informatie kan contact worden opgenomen met het algemene telefoonnummer van de gemeente Dantumadiel, (0511) 71 70 00 en via het emailadres: info@dantumadiel.frl.

Aldus besloten in de vergadering van 13 oktober 2025 te Damwâld,

R.G. Dijksterhuis

Secretaris

A. Haga

Burgemeester